

V našem kraju

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hripavost, vratobol, trganje v udih, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav poseb-

no mučijo tedaj revmatske bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je pokazal kot vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev blagodišeči »Elsafluja«, katerega so že naši roditelji in dedje uporabljali kot priljubljeno domače sredstvo in kosmetikum. Uporaba »Elsafluja« vedno praja, bodisi o dnočaj ali od zunaj. Je močnejši in krepkejšega dejstva, kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 spe-

cialni steklenici za 65 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 din., že obenem s zabojem in poštnino po povzetju ali proti plačilu vnaprej razpošilja lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatsko. — Pojedine steklenice Elsafluja se dobijo v lekarnah in sorodnih trgovinah za reducirano ceno 9 din.

Kaj se kuha v Beogradu?

Beograd, 6. februarja 1926.

Divji politični zakon, ki sta ga sklenila lansko leto me seca julija stari Miklavž Pašič in Stefan Radič, ni srečen. Ljudstvu tudi ni prinesel dosedaj prav nič dobrega. Davki so pod Radičovo vlado vsak dan hujši, draginja je vedno večja, denarja in zaslužka vedno manj, ljudi brez kruha vsak dan več, število siromakov se neprestano množi, — nezadovoljstvo in beda na vseh koncih in krajih.

Jugoslovanski dinar polagoma pada vsled nesrečnega vladnega gospodarstva, ki ga imajo v rokah Pašič, Stojadinovič in Radič. Dolgov je vsak dan več. Amerikanci in Angleži ter Francozi prihajajo z odločnimi zahtevami: Vrnite nam posojene milijarde!

Zapravljanje gre pod Radičem ravno tako naprej kot poprej pod Pribičevičem. Pašič in Radič sta nedavno podpisala imenovanje nad 60 novih generalov. Sedaj že menda zopet pripravljajo 20 novih. Tako bomo za časa, ko so Radičevci v vladi, imeli okoli 200 generalov z naravnost ogromnimi plačami. Nešteto komisij, ki jih vlada pošilja na vse strani, požre veliko milijonov dinarjev. Finančni ministar se je po Božiču z dragoceno ladjo odpeljal v Ameriko. Vsak dan si je nakazal 100 dolarjev posebne dnevne plače (dijet), to je okroglo 5600 dinarjev na dan. Svojam pomočnikom plača 50 dolarjev dnevno. Za en mesec bo stala ta komisija državo več milijonov dinarjev. Poljedelski ministar je za časa, ko je Radič v vladi, poslal na Francosko komisijo treh gospodov, ki je kupila tam žrebca za 380.000 frankov, ali okroglo 900.000 dinarjev. In komisija sama je stala nad 200.000 dinarjev. Res pametna vlada, ki kupi žrebca, ki stane preko 4.000.000 kron! To je strašno zapravljanje državnega denarja!

Pošteni Srbi, Hrvati in Slovenci, kakor tudi na višjih mestih so spoznali, da tako ne more iti naprej. Radi tega na skrivnem (za kulisami) pripravljajo spremembo vlade. Med kraljevskim dvorom in poštenimi državniki in politiki se vršijo na tihem posvetovanja, kako bi se naj država rešila sedanjih slabih gospodarjev. Beograjski časopisi že vsak dan pišejo, da bo stari Pašič vendarle moral iti v politični penzijo, ravno tako nesrečni finančni ministar dr. Stojadinovič, da bodo tudi Radiča potisnili ven, ker nič ni znal zboljšati slabih razmer. Tajno, zaupno iščejo moža, ki bi naj namesto Pašiča vzel krmilo naše mlade države v svoje roke. Da so na visokih mestih in celo mnogi poštene Srbi prišli do prepričanja, da tako ne more iti več dalje, je veselo znamenje.

Kedaj bo prišlo do zaželjene spremembe, ne moremo natanko zapisati. Ali prišlo pa bo prav kmalu. Vsa znamenja kažejo za to. Med radikali (Pašičevci) in Radičevci ni prave zastopnosti. Pa tudi prave zvestobe ni v tem divjem zakonu. Medeni, sladki tedni te politične ženitbe so že pri kraju. Radiča radi njegove gostobesednosti nihče več ne smetra za resnega. Ali bo sedanja vlada še sprejela proračun, ali se bo ločitev izvršila že poprej, bomo

stebru na cesto. Njegovi tovariši so zasodili, da laže, pa dokazati mu niso mogli. —

Ko je Trzan dosegel steber, je najprvo pogledal podse, če ga morebiti na cesti čaka še več sovražnikov. Naučil se je v džungli previdnosti.

In prav je storil. Spodaj na cesti je stala straža.

Pogledal je navzgor in tam ni videl nikogar. Splezal je torej kvišku.

Vrh stebra je bil v ravni črti s streho hiše. V hipu je bil na stehi, — igrača zanj, ki se je leta in leta v džungli poganjal še v večje daljave od drevesa do drevesa.

Z ene strehe je splezal na drugo, vedno dalje, dokler ni spet našel v samotni ulici pripravnega stebra. Po njem se je spustil na tla.

Urnih nog je pohitel po ulicah, stopil v znano gostilno, si umil roke, skrtal obleko ter počasi odšel proti domu.

V zakotni pivnici blizu hiše, kjer se je zgodil napad na Trzana, sta tisto noč sedela dva človeka v živahnem pomenku. Eden njiju je bil tisti, ki je opazoval Trzana pri koncertu in mu sledil po mestu.

»Neverjetno!« je pravil. »Bankir Canler me je sicer svaril, da je mož izredno močen. Zato pa sem tudi vzel 10 mož. Ampak kaj takega —! Ta človek bi zaslužil ti-sočake dnevno, če bi nastopil!«

»Zaenkrat pa mi ne homo nič zaslužil!« se je hudoval njegov drug. »Preklicana reč ti! Tak posel ni zame! Dvignil me je v zrak in vrgel po sobi kot da sem slamnat možicelj! Pa imam svojih 80 kg dobre vagel. Na vso srečo sem priletel mehko, — vrgel me je v gručo ljudi. Ne vem kako je z njimi. Pobral sem se in poiskal vrata. Takih poslov ne maram! Ne grem več na-denj, razen s topovi!«

kmalu videli. Baje se že Davidovičevci in Spahovi muslimani pripravljajo, da stopijo v vlado. Tudi Slovenci si želijo mnogi pritegniti v novo vladno večino. Ali naši poslanci ne bodo šli tako slepo v vlado, kakor je šel Radič. Če bodo res zahtevali naše ljudi v vlado, tedaj nam morajo prej dati zagotovilo, da se davčne in druge največje krivice popravijo.

Za Pribičeviča, Zerjava in Pivka se nihče ne zmeni. Sejalcev neprijateljstva in nemira nihče nima rad.

Morda bomo imeli v jeseni nove volitve. Mnogi govori, da bodo te volitve svobodne. To se pravi, da bo ljudstvo lahko nemoteno volilo. Lansko leto so pa radikali in samostojni demokrati samo s silo in krivico prišli do večine.

Pravijo, da bomo imeli spomladi kronanje kralja in kraljice. Ali bo kronanje samo v Beogradu, ali tudi v Zagrebu in na Slovenskem, se še danes ne ve. Sliši se, da vladar iskreno želi, da bi se do tega časa spoprijaznili vsi narodi v državi in vse poštene stranke.

Proti previsokim davkom.

Beograd, 5. februarja.

Naši poslanci so vlado, v kateri sedijo Pašičevci in Radičevci ministri že neštetokrat opozorili, naj vendar neha s pretiranimi davki. Vsi smo mislili, da bodo Radičevi poslanci, posebno Pucelj in Kelemina, v vladni večini predlagali znižanje davkov in odpravo nešteto drugih krivic. Ali vsega tega nismo dočakali, čeravno so Radičevci s Puceljem že od julija 1925 neprestano na vladi. Kakor smo že večkrat opozarjali, to storimo tudi danes: Resnica je, katere nihče izpodbiti ne more, da še nikdar niso predpisovali tako visokih davkov kakor v času, ko sedi Radič kot ministar v kraljevski vladi. Kar pomnimo, niti pod rajno Avstrijo, niti sedaj pod Jugoslavijo, niso eksekutorji rubili toliko posestnikov, obrtnikov, trgovcev in delavcev, kakor zadnje mesecel. To je strašna, bridka resnica! Tajiti je ne more Radič, ne Pucelj, ne Kelemina! Krivo je vsega tega slabo gospodarstvo v državi, katero vodijo že vsa leta Pašič, Pribičevič in sedaj še Radič!

Poslanci Slovenske ljudske stranke so v Beogradu dosedaj še vedno glasovali proti krivični davčni obremenitvi. V jeseni so vložili ostro interpelacijo in zahtevali naj se ministar financ zagovarja javno v zbornici. Ministar Stojadinovič je nedavno odpotoval v Ameriko in na mesto njega je v četrtek, 4. februarja odgovarjal njegov namestnik ministar Uzunovič. Ministar je trdil v imenu vlade, v kateri sedijo Radičevci, da ni res, da bi bila Slovenija preobremenjena z davki. Ob enem je ministar pohvalil davčne uradnike, ker so tako »skrbni in vestni« pri predpisovanju in pobiranju davkov. Pašič-Radičeva vlada se še torej celo norčuje iz tega, če Slovenija preveč plača! Taki so Pašičevci in Radičevci ministri!

»Ne bo treba topovi! Nocoj sem se mnogo naučil. Temu človeku se pride do živega le z zvijačo. In za zvijačo zadostujeva midva sama.

Dobiti pa ga morava! Nagrada je prelepa, da bi nama ušla. Le kako ga primeva —?«

»Zakaj pa pravzaprav hoče tisti Canler imeti tega človeka? Nič ne veš?«

»Ne vem prav, zakaj. Toda zdi se mi, da gre za neko dekle —. Pa saj mi je vseeno. Glavna reč je visoka nagrada! In dobiti jo morava!

Zasedaj je seve edino kar moreva storiti, da ga opazujeva in ne izgubiiva izpred oči. Verjetno je da se bo skušal umakniti policiji. Odpotoval bo —. Poslušaj —!«

Sklonil se je k tovarišu in v živahnem šepetu sta nadaljevala pogovor.

IX.

Trzan odpotuje v službo in izgine med potom brez sledu.

»Tvoj Pariz je zame nevarnejši nego mi je bila svojčas džungla!« je pravil Trzan, ko je drugo jutro poročal prijatelju Arnotu o svojih nočnih dogodivščinah. »Zakaj so me zvalili v hišo? Zakaj so me hoteli ubiti? Kaj sem jim storil —?«

Arnot si je nalahno požvižgaval in zamišljeno kimal k prijateljevemu poročilu, Trzan pa je nadaljeval:

»Kaj takega bi v džungli nikdar ne doživeli! Tam ubijamo, da si dobimo hrane, ubijamo sovražnika, če nas napade, da si rešimo življenje. Taka je železna postava džungle.

Ampak tule v Parizu, sredi vaše toliko hvalisane kulture —! Fej! Vaš kulturni človek je sirovejši, div-

Kot govorniki so nastopili naši poslanci Vesenjak, dr. Gosar, Falež in Klekl, ki so vsi živo opisovali strašne davčne krivice, ki se godijo Sloveniji. Cel dan se je vršila razprava. Naši poslanci so na zadnje predlagali, naj se najbolj krivični davki odpravijo oziroma znižajo in naj se davki pravično razdelijo na vse pokrajine. Ugotovili so: 1. Preobremenitev našega gospodarstva in ljudstva je prestopila vse meje. 2. Radi prevetli-ke davčne neenakosti je postalo stanje našega kmeta, delavca, obrtnika in drugih gospodarskih krogov ne- vzdržna. Vsi ti stanovi se tirajo v gotovo gospodarsko propast. 3. Z novimi davki, dokladami in povečanjem starih davkov ter s surovim postopanjem davčnih ob- lasti, se je stanje davkoplačevalcev v Sloveniji tako po- slabšalo, da so davkoplačevalci gospodarsko popolnoma izčrpani. 4. Sedanja vlada radikalov in Radičevcev ni ničesar storila, da bi se davčne krivice odpravile, ampak je naložila še nova bremena ubogemu ljudstvu.

Zategadelj obojamo davčno politiko Pašičeve in Radičeve vlade. Vsak človek bi mislil, da bodo Radičevci glasovali za odpravo davčnih krivic. Saj doma v Sloveniji Pucelj, Kelemina, Znidaršič, Bende, bivši fi- nancar Švikaršič in drugi radičevci po shodih govo- rijo proti davkom. Ali, čujte ljudje božjil! Čujte vi za- peljanci, ki verujete v Radičovo vero: Niti eden Radičev- ec si ni upal govoriti proti davčnim krivicam. Pucelja ni bilo in tudi Kelemine ne! In vsi radičevci so glos- vali proti našim predlogom. To se pravi, da se Radiču in Pucelju celo dopade nesrečna davčna politika se- danje vlade.

Če se Radičevci po shodih širokoustijo proti dav- kom, če Pucelj v »Kmetiskem listu« piše, kako misli on davke odpraviti, je to vse samo pesek v oči nezavedne- žem. V Beogradu, v parlamentu pa Radičevci in Pu- celj ne upajo dati svojega glasu proti previsokim dav- kom.

Zalostno, a resnično!

Iz društvenega gibanja.

Zgornja Poljskava. Izobraževalno društvo »Skala« vprizori v nedeljo, dne 14. t. m., popoldne po večernicah, ob- treh, v Društvenem domu krasno narodno igro »Krivopri- sežnik« v treh dejanjih. Sodelujeta tudi tamburaški in pev- ski zbor. Kakor znano, slovijo naši igralci daleč na okrog. Upamo, da bodo tudi sedaj svojo nalogo čestno izvršili. Zato, prijatelji naše nadebudne mladine, ki že skozi 4 leta tako vstrajno deluje na društvenem polju, pridite v obil- nem številu, ne bo vam žal. Zalibog, da nočejo uvideti naši občinski možje, kakšnega pomena je izobraževalno društvo za mladino. Namesto da bi ga podpirali, pa mu še naložijo občinsko takso od vsake igre po 25 dinarjev. Ker edini vir dohodkov so prireditve, tako pa treba pri nas- prej vse drugo napolniti, kakor pa društveno blagajno. Upamo, da bo počasi naš občinski odbor uvidel, da delo družtvu krivico.

jejši ko žival džungle! Ubija iz gole objestnosti in srbo- ritosti! Se huje, — plemenito čuvstvo človekoljubja iz- rablja, da zvali v svoje zanke mirnega, nedolžnega, nič hudega slutečega človeka! Kajti obupni klic na pomoč me je zvalil, da sem hitel v tisto jamo razbojnikov. Kar razumeti nisem mogel in še danes se mi zdi neverjetno, da more ženska pasti tako globoko in s klicanjem na pomoč vabiti koga — v smrt!

Takale je kultura in omika, katero mi hočete dati v zameno za mojo džunglo! In v takem svetu naj ži- vim —?

Prijatelj Arnot, povedal sem ti že in ti danes po- novim, da v džunglo pojdem nazaj! Tam sem bil sre- čen, tam tudi bom spet srečen!

Oba sta molčala, ko je Trzan končal. Sele po dol- gem času se je Arnot oglašil:

»Pomilujem te, prijatelj! Priznam ti, da res nimaš sreče z našo »kulturo«. Od najslabše strani se ti kaže. Ponavljam ti pa, da prečno gledaš! Ne poznaš nas še dobro! Nismo vsi taki! Tudi dobri ljudje, pošteni ljudje so na svetu. Naša kultura ima slabe strani, pa ima tudi mnogo, da še več dobrih! Teh se boš šele zavedel, ko boš globlje poznal življenje med svetom!

Pa pustiva zasedaj to! Vem da ti zaman pridigujem. Bridke in neprijetne reči si doživljal, užaljen si. Treba ti je, da se pomiriš, da prideš na druge misli. Zato ti bom koj sedajle podal eno tako misel.

Ali res misliš, prijatelj, da so te hoteli zvaliti v za- sedo in ubiti, da je bil torej ves napad pripravljen —?«

»Kako da ne! Saj je šlo vse tako gladko kakor na vrvici. Klic na pomoč, napadalec vsi zbrani, prav nič se niso začudili ko sem vstopil, niti vprašali me niso, po- kaj sem prišel, in komaj da sem bil med njimi, je že bil eden pripravljen, da me s kolom pobije —.«

(Dalje prihodnjik.)